

"BELLGROVES" forlis i 1921.

Den 2. november 1921 strandede den svenske damper "Bellgrove" af Karlstad ud for Rubjerg Knude. Den var lastet med jern og tømmer på vej mod Hull i England, men da den kom fra Kattegat ud i Skagerrak, løb den ind i en voldsom efterårsstorm fra sydvest.

"Bellgrove" nåede alligevel ned til Hanstholm-kanten, men her fik den lugerne i forskibet slået ind. Den begyndte at tage vand ind, og efterhånden sank forenden så dybt, at agterenden med ror og skrue blev løftet højt op over vandoverfladen, så den 19 mand store besætning ikke længere var i stand til at manøvrere skibet. Vind og strøm førte det mod nordøst igen, ind i Jammerbugten. Man tændte nu nødblus og opsendte nødraketter, men ingen steder på kysten blev signalerne om hjælp observeret.

Da "Bellgrove" derefter strandede ret ud for Rubjerg Knude, forsøgte besætningen at sætte redningsbåden i vandet, men den blev omgående slået i stykker mod skibssiden. En tømmerflåde, fremstillet af trælasten, blev fjernet fra damperens dæk af en stor bølge, og først i det øjeblik "Bellgrove" sank, lykkedes det 17 overlevende at komme fri af skibet på en anden tømmerflåde.

Det simple fartøj drev nu afsted på det oprørte hav, og ustandselig blev de forkomne søfolk overskyldt af iskolde bølger. Time efter time gik, og den ene efter den anden bukkede under af kulde og udmattelse og forsvandt ud i skumhvirvlerne. Først efter 12 timers driven omkring stødte flåden på grund, og da var der kun fire af de skibbrudne i live. De bjergede sig i land på stranden lidt syd for Rubjerg Knude, hvor de forsøgte at kravle op ad de stejle og våde lersider. De måtte imidlertid hurtigt konstatere, at det ikke lod sig gøre på dette sted, og i stedet travede de da nordpå mod Lønstrup i knæhøjt vand. Senere vendte de om og gik mod syd, men ingen steder så eller hørte de mennesker i den kolde efterårsnat.

På vej mod Nørre Lyngby opdagede de imidlertid en lershule, som bølgerne havde gravet ud i skrænten, og her søgte de nu ly for at afvente dagslyset. En af dem, maskinmesteren, kunne dog ikke sove, og da han senere hørte et voldsomt skred i nærheden, blev han bange for, at de alle fire skulle blive levende begravet. Han forsøgte derfor at vække de tre kammerater, men de vendte sig blot om på den anden side og sov videre i deres udmattelse.

Den vågne maskinmester besluttede så at prøve at skaffe hjælp på egen hånd. I tæt snestorm ledte han påny efter et sted, hvor det ville være muligt at klatre op. Det lykkedes ham også på et vist tidspunkt at komme halvvejs op ad klinten, men så mistede han fodfæstet og gled ned igen. Senere forsøgte han at komme op ved hjælp af pinde, som han borede ind i det våde ler, men anstrengelserne fik ham til at svede, og han begik da den fejl at tage sin overfrakke af. Han fik et kuldechock, besvimed og styrtede ned.

Om morgenen, da hans tre kammerater havde forladt hulen og var kommet et stykke hen ad stranden, som nu var delvis tør, efter at havet var sunket i nattens løb, fandt de maskinmesteren liggende som livløs i sandet. Den ene blev tilbage hos ham, mens de to andre fortsatte mod Nørre Lyngby for at finde hjælp.

Omsider havde de heldet med sig, idet de mødte den 80-årige strandfoged fra Rubjerg, Rasmus Peder Christensen, som var på rutinetur på stranden efter nattens storm. Han skaffede assistance, og de fire forkomne søfolk blev bragt op til strandfogedgården i Nørre Lyngby, hvor de omgående fik noget varmt at drikke og kom til hvile i varme senge hos strandfoged Holger Mikkelsen og hans familie.

De kom sig ovenpå strabadserne og kunne siden vende hjem til Sverige, men i de følgende dage drev otte af deres kammerater i land som lig. De blev vaskede, iført ligtøj og lagt på række i rent rughalm i loen hos Rubjerg-strandfogden, i hvis distrikt strandingen havde fundet sted.

Nogle dage senere blev de lagt i kister og begravet i en stor fællesgrav på Rubjerg kirkegård efter en smuk højtidelighed i kirken. Udover ligtale af sognepræsten, pastor Langhoff, og menighedens salmesang var der solosang og -musik sammen med udtalte mindeord fra forskellig side.

Efter præstens jordpåkastelse på kirkegården blev én af de otte kister taget op af graven igen og sendt til Sverige. Den indeholdt liget af en 28-årig fyrbøder, J. R. Hägglund fra Gävle, hvis pårørende havde ønsket den døde stedt til endelig hvile i sit hjemland.

På den store sten, som siden blev rejst på fællesgraven i Rubjerg, står der således kun syv navne:

Skibskok O.E. Johannson, Göteborg.
Fyrbøder J.H. Kjellberg, Wiha.
Fyrbøder N. Thunberg, Gävle.
Jungmand F.L. Lindahl, Burbask.
Matros S.T. Lindmann, Norrköping.
Steward F. Bergsten, St. Tinia.
Matros S. Hansen, Nykøbing Sj.

Sidsnævnte var således af dansk afstamning.

Stenen og gravstedet vedligeholdes i dag af Rubjerg Menighedsråd og udgør et af kirkegårdens mest iøjnefaldende gravminder.

En af masterne på den sunkne damper rev sig fire år senere løs fra vraget og drev i land ved Hirtshals. Den var af amerikansk pitch-pine og blev senere solgt sammen med andet strandingsgods ved en offentlig auktion.

Masten blev købt af den daværende møller i Vennebjerg, Niels Chr. Poulsen, som selv roede træstykket til Lønstrup. Herfra blev det af tre spand heste trukket op til Vennebjerg Bakke, hvor det siden blev savet ud og blandt andet anvendt til nye vinger i den kendte mølle på bakkens top.